

RAZGOVOR S PETEROM KREEFTOM

Razgovarao: Ivan Dadić ¹

ATEIZAM, ANTIATEIZAM, AGNOSTICIZAM

Katolički apologet i filozof Peter Kreeft (rođen 1937. u New Jerseyu) jedan je od najpoznatijih autora današnjice. Napisao je više od stotinu knjiga o teologiji, apologetici i kršćanskoj filozofiji. Teško je izdvojiti najpoznatija djela, ali među monumentalnija svakako spadaju mnogi dijalozi Sokrata s drugim poznatim ličnostima, summe katoličke vjere te misli svetoga Tome Akvinskoga, studije C. S. Lewisa i J. R. R. Tolkiena, raznovrsna pobijanja moralnoga relativizma i drugih načela moderne kulture smrti te djelo kojim je u velikom stilu stupio na apologetsku scenu, „Dvanaest argumenata za Božje postojanje”.

Obratio se na katoličanstvo za vrijeme studentskih dana kada ga je kalvinistički profesor zadužio za istraživanje izjave Katoličke Crkve o nasljedovanju crkvenih otaca. Na obraćenje je utjecalo i čitanje svetoga Ivana od Križa te zadivljenost ljepotom gotičke arhitekture. U jednom je razgovoru rekao: „...ušavši u katedralu (gdje prije nisam bio), pitao sam se, ako su katolici u svemu u krivu, kao što su me učili, barem su ljepotu tako dobro pogodili. Kako laž i zlo mogu biti tako lijepi?”

---

¹ univ. bacc. ing. naut., 300 A, Muć Donji, dada128@hotmail.com

Trenutno radi kao profesor filozofije na Bostonskom sveučilištu.

Smatrate li da je danas (kao što je Chesterton rekao prije stotinu godina) ljudima sve manje i manje stalo jesu li filozofi u pravu? Ako smatrate da je to istinito, što mislite koji je razlog tome? Također, smatrate li da se možda zbog toga ljudi danas lako povode za prorocima novoga ateizma?

Mislim da ljudi sve manje i manje mare za filozofiju. Na akademiji se ljubav prema mudrosti pretvorila u izložbu pametnosti. Ne znam zašto. Vjerojatno je tako iz očitoga razloga što nam je previše ugodno te smo izloženi nebrojenim diverzijama (čitajte Pascalova djela „Ravnodušnost“ i „Diverzija“). A seksualna revolucija samo je pitanje smisla i svrhe života učinila nepropitljivim. Jer kada bi se vratili na nužnu pretpostavku toga pitanja, tj. stvarnost i dokučivost objektivnih moralnih istina, prirodnoga moralnoga zakona te postojanje općih univerzalnosti poput ljudske prirode, tada bi to potkopalo revoluciju koja je sada apsolutna i neupitna, koja je novi bog. Zato najgora i najneprihvatljivija stvar koju možete danas učiniti, a za koju bi u Engleskoj i Kanadi bili zakonski optuženi za „govor mržnje“, bila bi složiti se s gotovo svim kulturama prošlosti u osuđivanju sodomije. Muslimanski teroristi i LGBT aktivisti jedine su strastvene osobe koje apsolutno nikada ne će odustati. Mi gubimo bitku jer nam nedostaje mučeničke strasti.

Smatram da novi ateizam nema nijednu novu ideju. Oni su popularni jedino kod ljudi koji su već ateisti te koji traže svoje evangelizatore, sofiste i misionare.

Iako se većina neprijatelja Katoličke Crkve odrekla razuma, protiv njih se barem može boriti s dosljednom apologetikom. Ali što možemo učiniti s ravnodušnom osobom? Je li ravnodušnost gora od novo-ateističke manije?

Ništa ne možemo učiniti s ravnodušnom osobom, čak ni o najvažnijim pitanjima. To samo Bog može. Njegov je posao potresati ih s tragedijama i pitanjima o smrti. Ravnodušnost je gora od mržnje prema Bogu. Pavao Taržanin se obratio, a Pilat i Herod nisu nikada.

Treba li svaki katolik biti vješt u apologetici?

Svaki se katolik ne može i ne mora baviti akademskom apologetikom. No prvi nam je papa svima zapovjedio da budemo „...uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama...“ (1 Pt 3, 15). Taj „razlog“ može biti i poljubac (poput Kristovoga poljupca Velikom Inkvizitoru u priči Dostojevskoga).

Chesterton je napisao: „Povijesni paradoks je da svaku generaciju obrati svetac koji joj najviše proturječi.“ Kakav nam svetac treba za ovo doba?

Svetac koji proturječi našoj ravnodušnosti i hedonizmu vjerojatno će biti obraćenik s islama koji postaje radosni asket i mučenik. Mi trebamo njihovu kičmu baš kao što oni trebaju našu meku kožu.

Koji biste savjet dali današnjoj katoličkoj mladeži?

Dao bih upravo isti savjet koji su svi sveci i Krist dali svakoj generaciji. Osoba treba biti ukorijenjena u ono središnje, a ne u promjenjive ludosti, mode i pomodnosti. Svako pojavljivanje Djevice Marije daje isti stari odgovor na pitanje: obrati se. Na što? Na cijelo i potpuno evanđelje. Obrati se ka Kristu kao Gospodinu.

Jeste li optimist ili pesimist?

Ni jedno ni drugo. Nada nije optimizam, a dogma o istočnom grijehu te konzistentnost povijesti ljudske ludosti nije pesimizam. Na ovom svijetu nikada nismo imali niti ćemo ikada imati utopiju koju želimo pa ipak, Bog koristi i usklađuje sve stvari za naše dobro. Ako taj redak Biblije koji je najteži za povjerovati (Rim 8, 28) nije istinit, tada je Bog ili slab ili pokvaren ili u krivu. On je iznjedrio najveće dobro (spasenje) od najvećega zla (bogoubojstvo) pa stoga može isto učiniti sa svim ostalim. Kao što je kardinal Sarah rekao u svojoj prvoj knjizi; ili Bog ili ništa. Život je ili nezamislivo bolji ili nezamislivo gori nego što se čini na prvi pogled.